

Závěrečná zpráva ze studijního pobytu v rámci programu mezinárodní mobility studentů vysokých škol

Akademický rok 2018/2019

Jméno Studenta: ___ Vojtěch Jirka _____

Vysílající katedra: ___ Slavistiky, sekce rusistiky _____

Hostitelská škola: ___ TGPU _____

1. Co byste doporučil/a studentům, kteří plánují studijní pobyt v zahraničí s ohledem na informační materiály o cílové zemi či místě studia, finanční podporu, jazykovou přípravu, postup, jak žádat o přijetí apod.:

Určitě se nebojte byrokracie, vyřizování potřebných dokumentů a Ruska jako takového. Všechno se nakonec ukáže v daleko lepším světle, než jste si mysleli.

Vše spojené s žádostí o výjezd je v podstatě jen šablonovité vyplňování, které zvládne úplně každý, plus vám s tím na rusistice ráda pomůže paní E. Mikešová případně někdo z lidí, kteří tam už byli. Vše ostatní je už jen o motivačním dopise.

Univerzita poskytuje velmi slušné stipendium, které pokryje většinu vašich nákladů po celou dobu semestru včetně letenek, tudíž finanční náročnosti se není třeba obávat.

Pokud už jste na katedře rusistiky, znamená to, že rusky umíte, a i kdyby to nebyla stoprocentní pravda, tak Tomská univerzita nabízí kurzy a skupiny pro různé úrovně včetně těch začátečnických. Těch je nejvíce.

Plus komunikace v rámci studentské komunity, která v Tomsku sídlí a která vám nabízí a zprostředkovává program, se odehrává ve směsi všech jazyků, které vás jen napadnou. Nějakým způsobem se anglicky domluví každý z vás a úplně stejně to mají cizinci, kteří do Tomsku míří z jiných částí světa, tudíž se rozhodně není potřeba bát nějakého neporozumění. Všichni jsou vstřícní, otevření a chápou, že angličtina není váš rodný jazyk. Proto vám smíchání angličtiny s ruštinou a pár českých slovíček rozhodně postačí do začátku jako správná jazyková výbava, která se, vyjma té češtiny, bude v průběhu jen zlepšovat.

Co se týče samotného víza, je k tomu potřeba zvací dopis, který vám zašle univerzita z Tomsku, vyplněný vízový formulář a objednávka do vízového centra (Brno, Praha), pojištění (poskytuje UPOL), foto, cca 2500 Kč a potvrzení o tom, že nejste HIV pozitivní

(dělají to v Olomouci hned na několika místech. Cena potvrzení je 500 Kč a vystavují ho během pár dnů.) Samotné vyřízení víza trvá cca týden.

Časově se není čeho bát. Jednak vyřízení všech dokumentů netrvá déle než dva týdny a zároveň vás univerzita vypraví s časovým předstihem, abyste se ještě před začátkem semestru stihli aklimatizovat. Což, zvláště pokud jedete na letní semestr, bude potřeba. Přeci jenom úvodních - 41 stupňů nás překvapilo. Ovšem i s tím se dá vypořádat a jak zjistíte, je to extrém i pro místní. Naštěstí tyto mrazy netrvají dlouho a je to krátkodobé období na pár týdnů.

Vízum dostanete na 90 dní a pouze s jedním vstupem. V Tomsku na ZO si pak vyřídíte prodloužení víza na 5 měsíců a dají vám i neomezený počet vstupů do země. Při vstupu do země dostanete na letišti tzv. imigrační kartu s razítkem. Tu nesmíte ztratit a při odjezdu ji opět budete vracet. Se zkouškami se dá vypořádat poměrně rychle, proto zbylý čas je možné využít k cestování. A rozhodně je na co koukat. Za sebe můžu doporučit Bajkal, Irkutsk, Krasnojarsk. Ovšem našli se i tací, co si zajeli do Kazachstánu nebo Uzbekistánu.

2. Můžete poskytnout tip/ radu týkající se společenských záležitostí v hostitelské zemi/ na hostitelské instituci (kulturní rozdíly, důležitost jazykové výbavy atd.):

Pokud jste v Rusku (nebo mimo Moskvu) nikdy nebyli, překvapí vás spousta věcí. Ale počáteční objevitelská nálada vám s tím hodně pomůže. Navíc funguje v Tomsku studentská organizace BBC, jejíž členové se o vás minimálně v začátcích postarají a pomůžou vám vyřešit vše potřebné. Jazykově není potřeba se ničeho bát, okolí chápe, že jste cizinec, a proto v začátcích většinou komunikuje s vaším buddym, který vám vše dovysvětlí a případně ukáže. Formality si odbydte během prvních pár dnů a pak už vás potkává jen každodenní kontakt s ruským světem a kulturou, která je sice odlišná, ale dá se na ni zvyknout. S tím, že překvapovat vás určitě bude každý den něco jiného. 😊

Společenské akce většinou sdílí právě zmíněný BBC. Ovšem je to nezávislá organizace a na TGPU má jen pár členů, proto by určitě neškodilo zlepšit kontakt mezi cizinci a studenty této univerzity. Akcí, na které nás zvala samotná univerzita bylo minimum. Vlastně jen jedna. A kontakt by ocenili, jak jsme zjistili, obě strany. Jak cizinci, tak místní studenti. A klidně by mohlo jít jen o neformální setkání... V tomto směru je co zlepšovat. (minimálně kontakt na studentské organizace, kluby...)

3. Jaké byly hlavní rozdíly mezi vzdělávacími postupy a metodami, průběhu zkoušek atd. na domácí a na hostitelské instituci:

Pro nás, jakožto magisterské studenty překladatelského oboru s pokročilou znalostí ruštiny, nebyly vyloženě připravené předměty, tudíž jsme si vybírali z nabídky pro ruské studenty a chodili na hodiny společně s nimi do různých skupin napříč ročníky. Ovšem pochopitelně nelze předpokládat znalost jazyka na úrovni rodilého mluvčího, tudíž učitelé brali v potaz, že jsme zahraniční studenti, a úkoly byly často modifikovány. To samé se týkalo i zkoušek a zápočtů. Obecně jsme se setkali jen se vstřícným přístupem, pochopením a částečným ulehčením úkolů.

Překvapilo nás ovšem, že pro nás jako cizince nebyl nachystaný studijní program. Studenti jiných univerzit (TPU, TSU) měli dopředu naplánované předměty, které jako cizinci navštěvovali společně. My jsme se museli zařídit po svém. Samostatné skupiny na TGPU byly připraveny pouze pro začínající studenty nebo pro skupinu Britů.

Myslím si, že naplánovat studijní program na jeden semestr pro nově a nově přijíždějící studenty s pokročilou znalostí není zas až takový problém, s tím že bych zahrnul i nějaké přednášky s roditelými mluvčími. Mně osobně by to více vyhovovalo.

Kdežto my jsme se ocitli v situaci „něco si zkrátka vyberte a pak nám přineste seznam předmětů“. Proto poměrně dlouhou dobu teprve vybíráte předměty a chodíte napříč ročníky i obory do různých skupin. Důležitou informací je to, že vy sice zahraniční oddělení najdete hned naproti koleje, ovšem hostící fakulta sídlí někde úplně jinde (informace vám poskytne místní ZO). Proto vy nutně musíte navštěvovat alespoň některé předměty na IFF, ale nám umožnili zapsat si i předměty z bližší a podle mne praktičtější fakulty FIA. (informaci o tom, že na FIA je otevřený předmět přímo pro cizince s pokročilou znalostí, jsme se ale dozvěděli mimoděk na koleji od sousedky erasmačky z Polska... Tudíž i toto by stálo za zlepšení. Obecně nějak sepsat předměty, které by se mohli nabídnout cizincům.)

Styčným bodem je v tomto ohledu Margarita Kvíram ze ZO. Proto se nebojte jí ptát na cokoli. Všechny dotazy případně řešte s ní, dokáže pomoci, poradit a obvolat, co je třeba.

4. Jaké závěry můžete vyvodit z absolvování studijního pobytu v rámci programu mezinárodní mobility. Splnil pobyt Vaše očekávání. Setkal/a jste se s nějakými závažnými problémy. Co jiného kromě akademického přínosu Vám pobyt dal:

Stáž měla přínos pochopitelně především na zlepšení ruštiny, výslovnosti a rozšíření znalostí ruských realit. Každá cesta vás vždy nějak obohatí a minimálně se změní váš pohled na domov, na zemi, kde jste vyrostli, a zjistíte tak, že si nežijeme až tak špatně, jak možná až příliš často slyšíme, nebo naopak uvidíte, v čem všem máme ještě rezervy a kde bychom se mohli zlepšit. Pochopitelně jde s cestováním ruku v ruce poznávání nových lidí, míst a kultur. Jednak máte šanci poznat lidi z celého světa a nutno dodat, že často s nimi budete na jedné vlně. Buďme upřímní a zeptejme se sama sebe, kdo z nás by chtěl strávit půlroku na Sibíři? Odpověď zní, jen takoví blázni, kteří právě čtou tento text.

Pochopitelně nebudete mluvit pouze s Rusy, ale často budete ve společnosti ostatních cizinců, tudíž není problém si po půl roce přivést lepší angličtinu, němčinu nebo třeba španělštinu. V Tomksu a BBC jsme měli možnost potkat půlku Evropy (UK, Itálie, Německo, Finsko, Polsko, Dánsko, Irsko, Španělsko...) poté Brazílie, Japonsko, Čína, Korea...

5. Které stránky výměnného studijního pobytu zejména oceňujete:

Největší přínos je pochopitelně ve zlepšení jazyka a v tom, že získáte kontakty lidí po celém světě. Skvělé je i to, že se postavíte na vlastní nohy, zkusíte si žít sami v cizím městě, v cizí zemi. Nezanedbatelným plusem je cestování a pobyt na Sibíři. To že máte možnost podívat se například na Bajka.

Pochopitelně také to, že je toto všechno možné skloubit se studiem v ČR, že učitelé vám vyjdou vstříc a že vám na to univerzita poskytne stipendium.

6. Máte nějaká doporučení, jak výměnný program mezinárodní mobility zlepšit?

Já jsem byl spokojený a budu mít na stáž pouze dobré vzpomínky. Pokud bych ale mohl něco zlepšit, tak by to byl kontakt TGPU s cizinci a jejich zapojení do studentského života (minimálně nám představit studentské organizace). Ocenil bych studijní plán pro cizince

s pokročilou znalostí rj nebo minimálně doporučení, které předměty by se mohli cizincům hodit při studiu.

Místní BBC mělo zvláštní vedení a organisaci, nabízelo pravidelná setkání v nějakém restauračním zařízení a pár výletů, ale na poměry evropských ISN nebo BBC to byl chudý program... Dali by se organisovat akce s minimálním rozpočtem, ale musel by je někdo chtít organisovat. Ovšem i tak jsem rád, že tam BBC byl a že se nás postaral. Můj buddy mi ve všem vždy pomohl, lidsky jsme si sedli a nemůžu si na něho stěžovat. Výtky míří spíše k samotné organizaci a struktuře BBC.

Přeci jenom bych chtěl ještě doplnit pár informací, které se nevešly do žádné rubriky:

Například varianty, jak se do Tomsku dostat:

Letecky Praha – Novosibirsk (7h), odtud pak ještě vlakem 5 h. Nádraží je nedaleko koleje.

Letecky Praha – Moskva – Tomsk. (2,5h + 5h) Plus autobus/ taxi do města.

(taxi je v Tomsku velmi levné, doporučuji aplikaci Yandex taxi nebo Maxim taxi, které fungují po celém Rusku.)

Vlakem z Ostravy do Moskvy a odtud do Tomsku (3 dny cesty)

Na nádraží/ letišti na vás čeká vždy někdo z BBC. Váš buddy vám pomůže s cestou na kolej a vyřízením všech nutných dokumentů (kolejenka, potvrzení od lékaře, že jste zdravá, SIM). Vše se dá vyřídit v docházkové vzdálenosti od koleje. Bydlet budete na koleji č.3. Je to postarší nevalně vyhlížející vysoký dům, ovšem vy dostanete privilegované 2. patro s rekonstruovanými pokoji, sociálním zařízením v buňce a sousedy z řad cizinců (UK, Polsko, Japonsko, Brazílie). Bydlení je vcelku komfortní, nábytek nový a okna plastová po rekonstrukci a velmi dobře fungující topení, které vypínají až v květnu.

Plus je možnost domluvit se, zda chcete bydlet na pokoji sám nebo s někým. Kuchyně je pak společná na patře.

Časový posun je v Tomsku 5/6 hodin, záleží na letním čase, ale zase to není nic, s čím by se nedalo vypořádat.

SIM je v Rusku pro nás až podezřele levná, proto není problém zaplatit si neomezená data využívat tak hotspot z telefonu na všechna ostatní zařízení. Samozřejmě je i možnost pevného připojení, ale to už se musí řešit s vedením koleje...

Ceny jsou v Tomsku v průměru podobné českým, něco je dražší, něco levnější...

Za sebe můžu doporučit školní menzu přímo v budově FIA a okolní restaurace s business lunchem. Cenově vycházejí obě varianty podobně.

Pro komfortnější orientaci ve městě a MHD doporučuji stáhnout aplikaci map a spoju 2GIS. Výborně propojuje a nabízí vaše cesty s linky MHD a propočítává, co je bližší a rychlejší. Opět funguje po celém Rusku.

Pochopitelně je tam možné chodit i na různé sportovní aktivity do tělocvičen a bazénů. Možnost byla prakticky každý den jen s jinými skupinami. V nabídce jsou různé úrovně angličtiny, němčiny, francouzštiny a polštiny, byly tam i různé konverzační kluby s roditelým mluvčím.

Na koleji fungovala dobře parta cizinců, se kterými sdílíte patro, kuchyň a pračku. Když chcete být sám, zalezete si do svého pokoje, ale pokud stojíte o společnost, vždy se dá potkat v kuchyni, případně ve dvou studovnách na jiných patrech.

S učiteli i vedením školy se dá dohodnout, proto pokud bude nějaký svátek nebo pár dnů volna, určitě se s nimi dohodněte a vyražte na výlety po okolí. Rusové nejsou velcí cestovatelé, ale i v okolí Tomsku se dá někam zajet (Siňij ut'jos, Kolarovo, kozácký skanzen). Poměrně nedaleko je Novosibirsk, vlakem přes noc je dostupný i Krasnojarsk s národním parkem hned vedle města, případně už vzdálenější jsou Bajkal, Irkutsk, horské středisko Aršan, Šeregeš nebo pohoří Altaj. Příroda tam stojí zato.

Na Sibiř jsme z UPOLu odcestovali ve třech, ale určitě není důvod k obavám vyrazit i sám. Buď se dá pobyt zařídit prostřednictvím výměnného pobytu, nebo programu Erasmus +.

Do ČR je pak potřeba přivést minimálně dvacet kreditů a předměty vám budou započítány do vašeho studijního plánu. S učiteli v ČR se dá domluvit, proto na základě individuálního studijního plánu bylo možné splnit hned 3 předměty, za což učitelům velmi děkuji.

Určitě se nebojte Sibiře a vyražte. Město je to pro nás velké (400 tisíc obyvatel), pro Rusy střední. Hlavním dopravním prostředkem je jejich maršrutka (staříčkový minibus), ale většina je v docházkové vzdálenosti. Do centra je to 20 minut pěšky. Na fakultu IFF je to nejlepší autobusem č. 401 asi 15-20 min. Budova FIA je jen přes cestu. Ve městě funguje infrastruktura, různé restaurace i množství obchodů, nebojte se, jedete stále ještě do civilisace a medvědů tam mnoho nepotkáte...

Zima se dá vládnout, můžete chodit bruslit každý den, můžete využít lyžařský miniareál za městem, kde jsou běžecské trasy, sjezdovka, sauny... Vše se dá půjčit a ceny nejsou vysoké. Navíc sníh přikryje ten všudypřítomný prach. Nejdepresivnější je jaro, když všechno několik měsíců taje, je to spousta bláta, vody, šedi a prachu. Ale i to má svůj konec a jakmile se objeví zelená ve městě, je to zase úplně jiná atmosféra. Krásné nábřeží s výhledem na řeku je skvělé místo na procházku.

Tomsk je studentské město, má hodně mladých lidí a akcí pro ně. Pro komunikaci a zjištění těchto akcí je dobré používat ruskou obdobu facebooku vkontakte (vk). Všechny akce a Rusy najdete tam. ☺

Město samotné je snoubení stalinské, historizující a bohaté architektury s malými dřevěnými domečky, které vypadají jak z pohádek. Je to město a země kontrastů, ale země, která baví. Část je opravená, ale hned vedle toho vás překvapí ruina. Vysoký skleněný moderní dům bude klidně zasazen do ulice malých dřevěných vesnických domků. Je to země prachu a špíny ve městech, ale krásné přírody za městem. Čechy tam mají rádi, vědí, kde jsme zhruba na mapě a jakmile se dozví, že jste z ČR, budou se k vám chovat vstřícně. Za celou dobu jsme neměli jediný problém, proto Tomsk můžu na studium v Rusku jenom doporučit. A pokud byste měli jakékoli jiné dotazy, rád je zodpovím.

Předměty, které mohu doporučit:

Предметы на ФИЯ:

Русский язык и культура речи (289) Гаранина
velmi praktické co se ruského jazyka obecně týče (morfologie, lexikologie, syntax - vše v jednom praktickém předmětu), skvělý přístup učitele

Лингвострановедение и страноведения (289)

(Гнездилова) *velmi praktické co se reálií Ruska týče, skvělý přístup učitele*

ИФФ:

Практикум по орфографии и пунктуации (382) Бабенко

velmi praktické co se gramatiky, ruského jazyka obecně a jeho výuky týče, skvělý přístup učitele